

emelésében s ennek nyomán a szocialista társadalom építésében, a szocialista gazdaság fejlesztésében is. Ez pedig az egész társadalom ügye, amit a könyvtárakkal karöltve büszkén vállalhat a Hazafias Népfront, a Nőtanács és a SZÖVOSZ. Szólt a mozgalom távolabbi perspektívájáról is. A megyében végzett munka alapján megállapította, hogy ahol a könyvbarát-hónapot megtartották, a segítőgárda legjobbjából mindenütt társadalmi bizottságok alakultak. A könyvbarát-hónapok lezárása után sem szűnik meg tehát a mozgalom, mert ahol jól működő társadalmi bizottságok jönnek létre, a könyvtár és a társadalom kapcsolata mind szorosabbá válik. A Szolnok megyei könyvbarát-mozgalom eredményei nagyon biztatók. Nem szabad azonban, hogy e szép adatok megtéveszsenek bennünket, mert még itt is nagyon sok a „fehér folt”. A mozgalom eddig csupán a megye egyharmadára terjedt ki. Örömmel látja, hogy a központilag szervezett könyvbarát-hónapok mintájára a helyi erők most már önállóan végzik a szervező és agitációs munkát.

A jövőben a korszerű könyvtár könyvbarátok klubja lesz, és a közösség új „irodalmi szalonjaként” fog működni — állapította meg a miniszterhelyettes. Nem elegendő tehát pusztán az olvasótoborzás. Arra is törekedni kell, hogy minél többen keressék fel a könyvtárat helybenolvasás céljából. A könyvtár ilyenformán az irodalmi élet színtere, az

irodalmi közvélemény formálója, a könyvbarátok otthona lesz.

Hangsúlyozta a könyvtár nevelő, tudatformáló szerepét is. Azzal, hogy a mozgalom most már nagy tömegeket kapcsol a könyvtárakhoz, növeli a könyvtárosok felelősségét is. Magas színvonalú könyvtári munkával kell a megnyert olvasókat tovább nevelni, a könyv igazi barátaivá, a szocialista kultúra befogadóivá és továbbfejlesztőivé tenni.

Az esti irodalmi ünnepségen mindazok részt vettek, akik a háromhetes toborzó munka során mint társadalmi megbízottak dolgoztak. Velük jöttek azok is, akiket bevontak a könyvbarátok sorába. *Bíró Jánosné* a Sallai telepről 70 asszonyt hozott magával az ünnepségre.

Hadnagy László tolmácsolta a művelődésügyi miniszter jókívánságait, további lelkes munkára kérte fel a társadalmi megbízottakat, a könyvtári tanács tagjait, és átnyújtotta a minisztérium kitüntetéseit. A kitüntetettek kivül többen könyvjutalmat kaptak a mozgalomban való tevékeny részvételükért.

Az egész napos, kitűnően megrendezett program valóban társadalmi esemény volt, és igen nagy hatást tett minden résztvevőre. Mégis talán az a jelet marad meg mindenki emlékezetében leginkább, amikor öreg, kendős parasztasszonyok vették át a könyvjutalmat. A mozgalom hatására nemcsak könyvszerető, könyvolvasó emberekké, hanem a könyv terjesztőivé, agitátoraivá is váltak. S. I.

A BARANYAI OLVASÓ INTÉZET

A múlt század harmincas éveiben egyre-másra alakultak olvasóegyesületek az ország különböző vidékein, s a korábbi tiltó rendelkezések hatályukat vesztvén, kölcsönkönyvtárak is létesültek. Ez utóbbiak egyike volt a Baranya megyei „Olvasó Intézet”, amelyről a Tudományos Gyűjtemény 1831. évfolyamának VI. füzetében találunk érdekes tudósítást: „Siklósi könyváros, nemzetes Tóbi Antal úr, a maga kis körében nemzeti literatúráknak nagy előmozdítója — így ír a tudósítás szerzője, Vághó László — oly szerencsés gondolatra jött, hogy mind régiebb, mind kivált új, jeles magyar könyvekkel s több folyóírásokkal ékeskedő tárát az olvasásra megnyitni eltökélléné.” A könyvkereskedő elsősorban a környékbeli református lelkészekre számított, s nem hiába, mert „alig esett tudokra a figyelemre méltó ajánlás, azonnal önként és örömet számosan neveiket az olvasó társak közé beírták”. „Érzik ezen jóltevő intézetnek hasznait még a hozzájuk tartozók is, mert azok, kik ezelőtt üres óráikat, kivált falun, unalommal töltötték, most a Kisfaludyak, Fáy, Virág s Kis, Vörösmarty stb. munkáik olvasása által gyönyörűségeknek óráivá változtatják azokat.” A beiratkozási díj egy évre két ezüst forint volt; Tóbi Antal uram hangsúlyozta, hogy nem üzleti szándék vezeti, s a befolyt összeget új könyvek vásárlására fordítja.